

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.III.377/2017/5.
A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2017. július 25.

Az ügy tárgya: költségvetési csalás büntette és
más bűncselekmények

Terhelt(ek): G. J. XI. rendű

Első fok: övárosi Törvényszék, 23.B.142/2008/481., ítélet,
tárgyalás,
2014. december 17.

Másodfok: övárosi Ítéltábla, 1.Bf.90/2015/82., ítélet, nyilvános
ülés,
2016. október 6.

Az indítvány előterjesztője: G. J. XI. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt V. T. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a XI. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék 23.B.142/2008/481. számú és a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.90/2015/82. számú ítéletét a XI. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A XI. rendű terheltet a Fővárosi Törvényszék a 2014. december 17. napján kelt 23.B.142/2008/481. számú ítéletével bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (6) bekezdés, (5) bekezdés b) pont II. fordulat]. Ezért 5 évi szabadságvesztés büntetésre, 5 évi közügyektől eltiltásra és 300.000 forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és a terhelt a büntetés kétharmad részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.
- [2] Kétirányú fellebbezés nyomán eljárva a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2016. október 6. napján jogerős 1.Bf.90/2015/82. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét, a XI. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatta meg, hogy a szabadságvesztés büntetés tartamát 4 évre enyhítette, a 300.000 forint pénzbüntetést pedig 200 napi tételben, napi tételenként 1.500 forint összegben tekintette kiszabottnak; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a XI. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [3] A jogerős ítélettel megállapított tényállás lényege a következő.
- [4] A XI. rendű terhelt 2004 júniusától 2005. december 15. napjáig összesen 106.000 liter BALU fagyásgátló koncentrátumot vásárolt, melynek legalább 92 tf % etanol tartalma volt. Ezen mennyiséget több alkalommal vásárolta meg, és szállította el az E. Kft.-től azzal a céllal, hogy abból a denaturáló szerek részbeni kivonásával jövedéki terméknek minősülő szeszes folyadékot állítson elő a jövedéki adó megfizetése nélkül. Az egyes mennyiségekért a II. rendű terhelttel történő egyeztetését követően XI. rendű terhelt maga jelent meg az E. Kft. telephelyén a BALU fantázianeív fagyásgátló koncentrátum elszállítása végett, és a vételár, valamint az I. rendű terhelt jutalékának kifizetését követően azt – a J. Kft. nevére kiállított fiktív szállítólevél fedezete mellett – maga szállította le a tulajdonában lévő N.-i P. tanyára. A XI. rendű terhelt röviddel az egyes szállítások után, belföldön, ún. hideg eljárással, aktív szénnel történő átszűréssel a színező anyagot és a bitreket kivonta a fagyásgátlóból és ilyen módon emberi fogyasztásra szánt, jövedéki terméknek minősülő szeszes folyadékot állított elő, amelynek etanol tartalma legalább 92 tf % volt. XI. rendű terhelt az aromákkal ízesített szeszes italt a nyomozás során ismeretlenül maradt viszonteladóknak továbbértékesítette. A XI. rendű terheltnek a jövedéki termék előállításakor 187.238.400 forint jövedéki adófizetési kötelezettsége keletkezett, melynek nem tett eleget, így ezen összeggel az adóbevétel jövedéki adónem tekintetében csökkentette.

II.

- [5] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a XI. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontját megjelölve, tartalma szerint az a) és c) pontra is alapítottnak, a megtámadott határozatok megváltoztatása, a

cselekmény enyhébb minősülése, és a kiszabott büntetés enyhítése érdekében.

- [6] Indokai szerint az eljáró bíróságok által megállapított tényállás megalapozatlan, iratellenes és téves ténybeli következtetéseket tartalmaz, és a bizonyítékok teljes körű értékelése is elmaradt. Hivatkozott arra, hogy a 2005. november 24. napján készült közúti ellenőrzésről szóló jegyzőkönyv szerint a XI. rendű terhelt gépkocsijában a fagyállónak látszó anyag nem tartályban, hanem hordókban volt tárolva; megkülönböztetendő az 1.000 literes tartály és a 100-120 literes hordó, így módon a bíróság a lehallgatott telefonbeszélgetésekben szereplő egységeket megalapozatlanul tekintette automatikusan 1.000 literes tartályoknak.
- [7] Kifogásolta a másodfokú ítélet indokolásának azon okfejtését, hogy a számlák, a lehallgatáson szereplő megrendelések és szállítások a BALU fagyásgátló mennyisége és az elkövetési érték tekintetében összhangban vannak. Álláspontja szerint jóval kevesebb mennyiséget és kisebb mértékű egységekben szállított el a XI. rendű terhelt a tényállásban megállapított mennyiséghez képest. Utalt arra, hogy a bizonyítás anyagában nem merült fel adat arra nézve, hogy a terhelt aktív szemet vásárolt volna, a tőle lefoglalt lepárló üst és egyéb tárgyi eszközök nem köthetők a cselekményhez sem. Az indokolási kötelezettség sérelmére hivatkozva vitatta, hogy a könyvszakértői véleményben értékelt lefoglalt folyadékokat összefüggésbe lehetne hozni a BALU fagyásgátlóval, de még e minták alapján is csupán 1.030 liter mennyiség tekintetében lehet következtetést levonni, nem pedig az ítélet szerinti 106.000 liter mennyiségre nézve. Az indítvány szerint az eljáró bíróság tévesen értékelte XI. rendű terhelt terhére Sz.-né Sz. A. vallomását, továbbá T. K. tanúvallomásából sem származott terhelő adat a XI. rendű terheltre nézve. Így módon a lehallgatási anyag elemzése alapján összesen legfeljebb 25.000 liter BALU fagyásgátló elszállítása, mint lehetséges elkövetési mód jöhet szóba, annak esetleges feldolgozása kapcsán is az okozott vagyoni hátrány legfeljebb csak 44.000.000 forint körüli összeg lehet. Erre tekintettel a XI. rendű terhelt bűnössége a jogerős ítéleti tényekhez képest legfeljebb a Btk. 396. § (3) bekezdése, vagy a (4) bekezdés b) pontja szerinti cselekményben állapítható meg, mely a vele szemben kiszabott büntetés jelentős mérvű enyhítését - és annak végrehajtása próbaidőre történő felfüggesztését - teszi indokolttá.
- [8] A Legfőbb Ügyészség BF.394/2017/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta, és a megtámadott határozatnak a XI. rendű terhelt tekintetében hatályában való fenntartását indítványozta. Álláspontja szerint a felülvizsgálati indítvány a jogerős ítélet megalapozatlanságát és a bizonyítékok mérlegelését sérelmezi, a könyvszakértői véleménnyel kapcsolatos kifogásai, a közúti ellenőrzésről szóló jegyzőkönyv, a telefonlehallgatások anyaga, illetve egyes tanúvallomások minikénti értékelése körében.
- [9] A Legfőbb Ügyészség szerint a felülvizsgálati indítvány a Be. 416.

§ (1) bekezdés b) pontja körében a cselekmény törvénysértő minősítését azért tartja megállapíthatónak, mert a jogerős ítéleti tényálláshoz képest jóval kevesebb, legfeljebb 25.000 liter BALU folyadék megvásárlását látja a XI. rendű terhelt terhére megállapíthatónak, és ehhez igazodóan a jövedéki adó mértéke a cselekmény enyhébb minősülését eredményezi. A cselekmény minősítésének törvényességét azonban a tényálláshoz kötöttség miatt kizárólag a jogerős ítéleti tényállás alapján lehet vizsgálni, a felülvizsgálati indítványnak ezzel ellentétes érvei nem vehetők figyelembe.

III.

- [10] A XI. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [12] A Be. 423. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható; felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak sincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés].
- [13] Ez azt jelenti, hogy a felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének - a minősítéssel kapcsolatos más anyagi jogszabály sérelme nélkül - a kiszabott büntetés, illetve mértékének vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [14] Ezzel szemben az indítvány valójában és kifejezetten az irányadó tényállás megalapozottságát, az eljáró bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét vitatta és eltérő tényállás megállapítását célozta, amikor a könyvszakértői vélemény elfogadását, a közúti ellenőrzésről készült jegyzőkönyv tartalmának és a telefonlehallgatások anyagának értékelését, a tanúvallomások tartalmának mérlegelését, a lefoglalt tárgyi bizonyítási eszközök vád szerinti cselekménnyel való összefüggését kifogásolta. Erre azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs mód.
- [15] Törvényesen járt el a bíróság akkor, amikor a XI. rendű terhelt bűnösségét a Btk. 396. § (6) bekezdés és (5) bekezdés b) pont II. fordulat szerinti költségvetési csalás büntettségében megállapította, és a cselekmény minősítése is törvényes.
- [16] A Btk. 396. § (6) bekezdése szerint az (1)-(5) bekezdés szerint büntetendő, aki a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvényben, valamint a

felhatalmazásán alapuló jogszabályban megállapított feltétel hiányában vagy hatósági engedély nélkül jövedéki terméket előállít, megszerez, tart, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, és ezzel a költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz.

[17] A jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (Jöt.) 8. § (1) bekezdése szerint, ha e törvény másként nem rendelkezik, adókötelezettség keletkezik, ha a jövedéki terméket belföldön előállítják. Az adó alanya a jövedéki terméket előállító személy.

[18] A 7. § 1. pontjában írt értelmező rendelkezés szerint jövedéki termék belföldi előállítása: a belföldön bármilyen alapanyag felhasználásával, bármilyen eljárással végzett termelési, feldolgozási, kiszerelési (palackozási) tevékenység, amelynek eredményeként jövedéki termék jön létre.

[19] Az irányadó tényállás egyértelműen rögzíti a következőket.

A XI. rendű terhelt 2004 júniusától 2015. december 15-ig terjedő időben összesen 106.000 liter BALU fagyásgátló koncentrátumot vásárolt meg és szállított el az E. Kft.-től azzal a céllal, hogy abból a denaturáló szerek részbeni kivonásával jövedéki terméknek minősülő szeszes folyadékot állítson elő a jövedéki adó megfizetése nélkül. A terhelt röviddel az egyes szállítások után belföldön, ún. hideg eljárással, aktív szénen történő átszűréssel a színezőanyagot és a bitreket kivonta a fagyásgátlóból és ilyen módon emberi fogyasztásra szánt, jövedéki terméknek minősülő szeszes folyadékot állított elő, melynek etanol tartalma legalább 92 tf % volt. A terheltnek a jövedéki termék előállításakor 187.238.400 jövedéki adófizetési kötelezettsége keletkezett, melynek azonban nem tett eleget, így ezen összeggel az adóbevételt jövedéki adónem tekintetében csökkentette.

[20] Következésképpen a Jöt. értelmében a XI. rendű terhelt jövedéki termék előállítója, s mint ilyen, jövedéki adó alanyának minősül, akit az előállított jövedéki termék (alkohol) után jövedéki adó fizetésének kötelezettsége terhel.

[21] Ehhez képest az indítvány bár jogkérdést vet fel a jövedéki adó mértékét, az adófizetési kötelezettség alapját sérelmezve - miszerint az ítéleti tényálláshoz képest jóval kevesebb, legfeljebb 25.000 liter fagyásgátló megvásárlása és átalakítása, ehhez kapcsolódóan pedig legfeljebb 44.000.000 forint vagyoni hátrány okozása róható a terhelt terhére -, valójában azonban az irányadó tényállást támadja, tényálláson kívüli körülményekre hivatkozik, melyek viszont felülvizsgálat alapját nem képezhetik.

[22] Az indítvány sérelmezte az indokolási kötelezettség megsértését is.

[23] Tény- vagy jogkérdéssel összefüggő indokolási kötelezettség kapcsán felülvizsgálatban csupán az vizsgálható, hogy a kifogásolt határozatban nyomon követhető-e a bíróság értékelő tevékenysége, annak eredménye azonban vitássá nem tehető.

[24] Jelen ügyben az indokolási kötelezettség teljesítése - az ítéletből kitűnően - a Be. 373. § (1) bekezdés III. pontja által meghatározott körben a szükséges és elégséges mértékben megtörtént.

Az eljárás bíróság az anyagi és eljárásjogi szabályokhoz vezető következtetéseit, álláspontját rögzítette, így - szemben az indítványban foglaltakkal - eleget tett indokolási kötelezettségének.

- [25] Ekként a Kúria, mivel olyan eljárási szabálysértést nem észlelt, melynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése szerint hivatalból köteles, a XI. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen elbírálva, a megtámadott határozatot a XI. rendű terhelt tekintetében a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [26] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [27] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2017. július 25.

. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k.
előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő
BÉ